

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 31 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 18 d. paduotu **trečiojo asmens Vitebsko srities įmonės „Vitebskoblvodokanal“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. gegužės 18 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Kasaciniu skundu trečiasis asmuo prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. gegužės 18 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2023 m. kovo 28 d. nutartį bei grąžinti ieškinio palikimo nenagrinētu trečiojo asmens atžvilgiu klausimą nagrinėti pirmosios instancijos teismui iš naujo.

Trečiojo asmens kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Trečiasis asmuo kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) teismas neatsižvelgė į CPK 47 straipsnio 2 dalį ir teismų praktiką dėl trečiojo asmens teisės reikalauti palikti ieškinį nenagrinėtą jo atžvilgiu. Teismas apribojo trečiojo asmens teisę pasinaudoti CPK 296 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (toliau – KAI) 11 straipsnio 1 dalimi ir 19 straipsnio 1 dalimi. Į bylą įtraukiant trečiąjį asmenį, apeinant Arbitražinį susitarimą, kuriama prejudicija klausimais, kurie perduoti arbitražo jurisdikcijai. Trečiajam asmeniui dėl bylos nagrinėjimo gresia neigiamos procesinės pasekmės, savo esme priskirtinos tik atsakovui, atitinkamai, trečiajam asmeniui turi būti suteiktos galimybės intis teisinių gynybos priemonių, priklausančių atsakovo teisinį statusą turinčiam asmeniui. CPK 47 straipsnio 2 dalis nurodo baigtinį trečiojo asmens procesinių teisių apribojimų sąrašą. Šiame sąrašė nėra apribojimo reikalauti palikti ieškinį nenagrinėtą KAI 11 straipsnio pagrindu, todėl toks ribojimas negalimas pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalies ir Europos pagrindinių laisvių chartijos 47 straipsnį; 2) teismai pažeidė CPK 296 straipsnio 1 dalies 9 punktą, KAI 11 straipsnio 1 dalį ir 19 straipsnio 1 dalį, kadangi ieškinio palikimo nenagrinētu klausimą teismai sprendė neišanalizavę bylos (ieškinio) pagrindo. Apygardos teismas nutarė, kad ginčui išspręsti turi būti išnagrinėta, ar 2016 m. liepos 4 d. sutarties užtikrinimo priemonė perėjo iš prijungtos prie trečiojo asmens įmonės trečiajam asmeniui, todėl šis, į arbitražinį susitarimą patenkantis klausimas, negali būti nagrinėjamas teisme; 3) teismai pažeidė CPK 24 straipsnio 3 dalies arbitražo kompetencijos prioriteto nuostatą. Kai šalys yra sudariusios susitarimą perduoti iškilusių ginčą spręsti arbitražo tvarka, įstatyminis bylos priskyrimo teismo kompetencijai prioritetas netaikomas. Nutartyje nepateikta motyvų, kodėl pirmosios instancijos teismas pirmenybę suteikė ginčo nagrinėjimui teismuose, o ne arbitražo teisme. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2014 m. balandžio 2 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-171/2014 išaiškino, kad CPK 24 straipsnio nuostatos, priešingai nei 23 straipsnio, 137 straipsnio 2 dalies 6 punkto ir 296 straipsnio 1 dalies 9 punkto, nėra skirtos teismo ir arbitražo teismo santykiui reguliuoti. CPK 24 straipsniu, reglamentuojančiu bylos priskyrimo teismui prioritetą, siekiama užtikrinti asmenų teisę į teisminę gynybą ir jis taikytinas tais atvejais, kai dalis reikalavimų priskirtini teismo, o dalis kitų institucijų kompetencijai; 4) teismai neįvertino, kokie ginčo klausimai patenka į arbitražinį susitarimą. Tik išsprendus šiuos klausimus galima nagrinėti klausimą, ar ieškinys apskritai (ar jo dalis) gali būti paliktas nenagrinētu trečiojo asmens atžvilgiu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti

priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanaukaitė